

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Θεμιστοκλέους 38, 106 78 ΑΘΗΝΑ

τηλ. 210-3813380, 210-3303721, Fax: 210-3834385, e-mail: ooo@otenet.gr

Αρ. Πρωτ. 2059, Φ 51, Ελεγκτ. Συν.

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 2020

Προς το

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Ελεγκτικό Συνέδριο

5^η Υπηρεσία Επιτρόπου Τομέα Υγείας

ΘΕΜΑ: Απάντηση σχετικά με αποστολή οικονομικών στοιχείων

Σχετ. δικό σας: 53103, 22-10-20

Αγαπητοί κύριοι,

Σε απάντηση του πιο πάνω δικού σας σχετικού για την υποβολή των οικονομικών στοιχείων της ΕΟΟ, παρακαλούμε δεχθείτε τα ακόλουθα

Α. Σύμφωνα με Συντ. 98 παρ. 1α και 1γ ορίζονται τα εξής: «1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως: α. Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό.....γ. Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται στον προβλεπόμενο από το εδάφιο α' έλεγχο».

Σύμφωνα με άρθρο 1 παρ. 1 Ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α 52/28.2.2013) «Κύρωση Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», ορίζονται τα εξής: «Άρθρο 1 Αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο: α) Ασκεί τον προβλεπόμενο από το άρθρο 98 παρ. 1 περίπτωση α' του Συντάγματος έλεγχο των δαπανών του Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 33 του παρόντος νόμου, και των άλλων νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονται κάθε φορά στον έλεγχο αυτόν. β) Διενεργεί υποχρεωτικά κατασταλτικό έλεγχο σε όλους τους

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

λογαριασμούς ή τους απολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και στον εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού λογαριασμό με την ονομασία «Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων» του άρθρου 26 παρ. 1 του ν. 992/1979 (Α 280). Σε κατασταλτικό έλεγχο υπόκειται και κάθε φορέας που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. γ) Παρακολουθεί τα έσοδα του Κράτους. δ) Παρακολουθεί την κανονική είσπραξη των εσόδων των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 52 του παρόντος νόμου ».

Σύμφωνα με άρθρο 1B του Ν. 2362/1995, όπως προστέθηκε με τις διατάξεις του Ν. 3899/2010 (ΦΕΚ Α'212/17.12.2010) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας», ορίζονται τα εξής: «Άρθρο 1B Ορισμοί: Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, οι κατωτέρω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει την Γενική Κυβέρνηση και τις δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3, καθώς και τους δημόσιους οργανισμούς κατά την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α).
2. Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει την Κεντρική Κυβέρνηση, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρώτου και δεύτερου βαθμού (ΟΤΑ) και τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ).
3. Κεντρική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Κεντρική Διοίκηση, εκτός ΟΤΑ και ΟΚΑ.
4. Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος: περιλαμβάνει την Προεδρία της Δημοκρατίας, τα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και τις Ανεξάρτητες Αρχές.
5. Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης: περιλαμβάνουν τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και τα νοσοκομεία που είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
6. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης: περιλαμβάνουν τους Δήμους και τις Περιφέρειες.
7. Κρατικός Προϋπολογισμός: είναι ο προϋπολογισμός της Κεντρικής Διοίκησης».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3899/2010 (ΦΕΚ Α' 212/17.12.2010) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 37Ν. 4115/2013 (ΦΕΚ Α' 24/30.1.2013). ορίζονται τα εξής:

«1.α. Το άρθρο 19 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 19: Κατάργηση εξαιρέσεων, επέκταση πεδίου εφαρμογής: Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού, υπάγονται οι δημόσιες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως αν έχουν εξαιρεθεί από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1Β του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α) με εξαίρεση το Ταμείο του ν. 3864/2010 (ΦΕΚ 119 Α) και τις εταιρείες στις οποίες το Δημόσιο αν και πλειοψηφών μέτοχος, δεν ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση τους... "..., καθώς επίσης και τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς που επιχορηγούνται και εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, καθώς και τα ερευνητικά κέντρα (Ν.Π.Ι.Δ.) που έχουν συσταθεί με προεδρικά διατάγματα και εξουσιοδότηση του άρθρου 25 του ν. 1514/1985 «Ανάπτυξη της επιστημονικής τεχνολογικής έρευνας», όπως ισχύει σήμερα».

Β Σύμφωνα με το σύνολο των διατάξεων του ιδρυτικού νόμου της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας(Ε.Ο.Ο.), του Ν. 1026/1980 «Περί Οδοντιατρικών Συλλόγων και Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας» η Ε.Ο.Ο. ψηφίζει τον προϋπολογισμό της, ελέγχει τα περιουσιακά της στοιχεία, εγκρίνει τον απολογισμό της μέσω των αρμοδίων οργάνων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ο.Ο. αποκλειστικά και μόνο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για τη διαχείριση της περιουσίας της Ε.Ο.Ο. και λογοδοτεί ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης (βλ. άρθρα 35, 36, 39, 40, 47).

Η Ε.Ο.Ο. οργανώνεται και λειτουργεί όπως οποιοδήποτε άλλο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, σωματειακής φύσης, ενώ στους σκοπούς της είναι η οργάνωση του επαγγέλματος την προάσπιση των επιστημονικών και επαγγελματικών συμφερόντων των οδοντιάτρων, και μέσα από τις δραστηριότητές της συμβάλλει στην προαγωγή της στοματικής υγείας και την προστασία του καταναλωτή υπηρεσιών υγείας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Τα έσοδα της Ε.Ο.Ο. προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από τις εισφορές των οδοντιάτρων, μέσω των Οδοντιατρικών Συλλόγων (άρθρα 5, 78).

Η Ε.Ο.Ο. δεν επιχορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό, δεν έχει κοινωνικούς πόρους, δεν δανειοδοτείται με την εγγύηση Δημοσίου, δε λαμβάνει κανενός είδους πόρο από το κράτος ή άλλο δημόσιο φορέα.

Η Ε.Ο.Ο. δεν ανήκει και δε συγκαταλέγεται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98 παρ. 1γ του Συντάγματος (Σ. 1975/1986/2001) και του άρθρου 17 του ΠΔ 774/80 «Οργανισμός Ελεγκτικού Συνεδρίου» (ΦΕΚ Α'189), αναγκαία κατά νόμο προϋπόθεση για την υπαγωγή ενός ΝΠΔΔ σε έλεγχο των δαπανών του από το Ε.Σ. είναι η ύπαρξη ειδικού νόμου που να προβλέπει σχετικά. Για τους Οδοντιατρικούς Συλλόγους και την Ε.Ο.Ο. τέτοιος ειδικός νόμος δεν υπάρχει, επομένως δεν υπάγονται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με το ΠΔ 1124/1977 η Ε.Ο.Ο., όπως και οι Οδοντιατρικοί Σύλλογοι, έχει ρητά εξαιρεθεί από την εφαρμογή του συνόλου του ΝΔ 496/74 «περί λογιστικού των ΝΠΔΔ».

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 περ. Η' του Ν. 2955/2001 (ΦΕΚ Α'256) «Η. Οι Ιατρικοί και Οδοντιατρικοί Σύλλογοι, ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος και η Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, που εξαιρούνται από την εφαρμογή του συνόλου των διατάξεων του ν.δ. 496/1974, όπως ισχύουν σήμερα, είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, έχουν ίδια περιουσία και υπόκεινται στις διατάξεις του κοινού δικαίου ως προς την απόκτηση δικαιωμάτων, την ανάληψη υποχρεώσεων και την εν γένει διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας τους, διοικούνται δε δια Συμβουλίου. Για την επίτευξη των σκοπών τους οι Ιατρικοί και Οδοντιατρικοί Σύλλογοι, ο Π.Ι.Σ. και η Ε.Ο.Ο. μπορούν να ιδρύουν νομικά πρόσωπα με εταιρική ή μη μορφή».

Με το άρθρο 39 παρ. 4 του Ν. 4024/2011 (ΦΕΚ Α'226), «η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 281/1936 ή από άλλη ειδική ή γενική διάταξη έγκριση των προϋπολογισμών, των τροποποιήσεων αυτών, των απολογισμών και των ισολογισμών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

των ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ ή των ειδικών λογαριασμών από τον Υπουργό Οικονομικών καταργείται».

Από την συνοπτική παράθεση των διατάξεων που αφορούν στην ελεγκτική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου προκύπτει πως ο νομοθέτης ενδιαφέρεται τόσο ως προς την ουσία, όσο και ως προς τη γραμματική διατύπωση του νόμου, για όλους εκείνους τους οργανισμούς οι οποίοι χρηματοδοτούνται από δημόσιο χρήμα, ακόμη και όταν πρόκειται για ΝΠΙΔ ή για εταιρείες με δημόσιο χαρακτήρα.

Είναι σαφές πως στους εν λόγω φορείς δεν υπάγονται ούτε η Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία ούτε οι Οδοντιατρικοί Σύλλογοι, οι οποίοι χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εισφορές των οδοντιάτρων μελών τους, και σε κάθε περίπτωση ισχύει για αυτούς ειδικό νομοθετικό πλαίσιο.

Η Ε.Ο.Ο. και οι Οδοντιατρικοί Σύλλογοι λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1026/1980 και είναι ΝΠΔΔ. Τα έσοδά τους προέρχονται αποκλειστικά από υποχρεωτικές κατά νόμο εισφορές από τους οδοντιάτρους-μέλη τους και δεν διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα. Επομένως δεν αποτελούν φορείς Γενικής Κυβέρνησης, όπως περιγράφονται στο νομοθετικό πλαίσιο ανωτέρω, ούτε χρηματοδοτούνται από τέτοιους φορείς και συνεπώς, ο προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν μπορεί να εκτείνεται και σε αυτούς.

Η Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία και οι τοπικοί Οδοντιατρικοί Σύλλογοι έχουν αναγορευτεί από το νόμο (Ν. 1026/1980) σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επειδή τους παρέχεται δημόσια εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις οι οποίες, εφόσον ανάγονται στην από δεοντολογικής άποψης ορθή άσκηση του οδοντιατρικού επαγγέλματος των μελών τους, θεωρούνται διοικητικές πράξεις και είναι δεσμευτικές για τα τελευταία (τα μέλη τους). Η Ε.Ο.Ο. ως ΝΠΔΔ απολαμβάνει οικονομικής και πλήρους διοικητικής αυτοτέλειας, που είναι απαραίτητη για την επιδίωξη του σκοπού που της έχει ανατεθεί (ΝΣΚ 55/2011, 174/2011).

Όπως έχει κρίνει και το Συμβούλιο της Επικρατείας, η αναγωγή μίας επαγγελματικής οργάνωσης σε ΝΠΔΔ σωματειακού χαρακτήρα και η υποχρεωτική συμμετοχή σε αυτή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

των μελών της είναι καταρχήν σύμφωνη με τα οριζόμενα στα άρθρα 5 παρ. 1 και 12 παρ. 1 του Συντάγματος, εφόσον σε αυτήν ανατίθεται από το νόμο η εκπλήρωση γενικότερων δημόσιων σκοπών, η διοικητική όμως εποπτεία επ' αυτής περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας (βλ. ad hoc ΣτΕ 2691/2009). Τα ΝΠΔΔ-επαγγελματικές οργανώσεις σωματειακής φύσης, ως προς τις λοιπές αποφάσεις τους, αυτές που «λαμβάνουν υπό την άλλη μορφή, ως επαγγελματικές δηλαδή οργανώσεις κατά την ομαδική επιδίωξη καθαρά επαγγελματικών συμφερόντων, τοποθετούνται εκτός των πλαισίων του σκοπού επιδίωξης γενικού συμφέροντος που τους έχει εμπιστευτεί η πολιτεία και για το λόγο αυτό και μόνο τα έχει αναγάγει σε νπδδ και ως εκ τούτου δεν μπορούν, κατ'αυτή την υφιστάμενη έννομη τάξη, να έχουν την ιδιότητα πράξεων δημόσιας διοίκησης» (ad hoc ΣτΕ 1064/64, 4164/88, 1045/82, 2613/82, 4356/80).

Σύμφωνα με νομολογία του Αρείου Πάγου για τους Δικηγορικούς Συλλόγους - ομοίως συνδικαλιστικά όργανα σωματειακής φύσης ΝΠΔΔ - «πρέπει προδήλως να αποκλειστούν από τους κρατικούς φορείς του δημόσιου τομέα που προβλέπουν τα εδάφια α, γ -ζ του άρθρου 1 παρ. 6 του Ν. 1256/82 (κρατικές δημόσιες υπηρεσίες, κρατικοί δημόσιοι οργανισμοί, κοινωφελή ιδρύματα, τραπεζικές και ανώνυμες εταιρείες, νπδ που επιχορηγούνται από το κράτος, θυγατρικές ανώνυμες εταιρείες των ανωτέρω), ενώ ούτε στην περίπτωση β («κρατικοί ή δημόσιοι οργανισμοί σαν κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου») θα μπορούσαν να υπαχθούν, διότι η διάταξη αυτή αναφέρεται στα νπδδ στα οποία έχει ανατεθεί η εκπλήρωση κρατικών σκοπών που έχουν ως αντικείμενο την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών προς τους διοικούμενους για την ικανοποίηση βασικών αναγκών τους, ενώ οι Δικηγορικοί Σύλλογοι είναι νπδδ σωματειακής φύσης και έχουν ως σκοπό την οργάνωση του δικηγορικού επαγγέλματος και τη ρύθμιση και παρακολούθηση της επαγγελματικής δραστηριότητας των προσώπων που την ασκούν» (ad hoc ΑΠ 1444/06).

Για τους ανωτέρω λόγους φρονούμε πως για τον έλεγχο των δαπανών της ΕΟΟ και των Οδοντιατρικών Συλλόγων δεν είναι αρμόδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκώντας προληπτικό ή κατασταλτικό έλεγχο, αλλά η Γενική Συνέλευση των Συλλόγων, καθώς και εποπτεία ασκεί ο Υπουργός Υγείας (άρθρα 54 επ., 32 παρ. 2 Β.Δ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

11.10/7.11.1957) και Η ΕΟΟ προς τους Ιατρικούς Συλλόγους (άρθρο 32 παρ. 2 Β.Δ. 11.10/7.11.1957) και δεν υποχρεούνται βάσει της κείμενης νομοθεσίας να στείλουν οικονομικά στοιχεία στο Ελεγκτικό Συνέδριο, δεδομένου ότι το δικαστήριο αυτό δεν έχει από το νόμο και το Σύνταγμα αρμοδιότητα ελέγχου.

**Για το Διοικητικό Συμβούλιο της
Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας**

Ο Πρόεδρος

Η Γεν.Γραμματέας

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Α. ΔΕΒΑΙΩΤΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΜΕΝΕΝΑΚΟΥ

